

ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ : ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΕΥΘΥΝΗ , ΑΝΘΡΩΠΙΑ

Ιωάννης Κουτελέκος

Λέκτορας, Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πρόεδρος ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ.

DOI: 10.5281/zenodo.1401093

Perioperative Nurse: Professionalism, Responsibility, Humanity

Ioannis G. Koutelekos

Lecturer, University of West Attica, Department of Nursing, President of GORNA

Όπως γνωρίζετε ο ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ, είναι ενεργό μέλος του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Νοσηλευτών Χειρουργείου (EORNA) και κάθε χρόνο εορτάζει με τα μέλη του, εδώ και χρόνια την καθιέρωση της **ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ στις 15 ΦΕΒΡΟΥΡΙΟΥ κάθε έτους.**

Το φετινό μήνυμα της Ευρωπαϊκής Ημέρας του Περιεγχειρητικού Νοσηλευτή είχε τον τίτλο: **ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΕΥΘΥΝΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΑ** το οποίο περικλείει όλα το νόημα του ρόλου μας κοντά στον ασθενή.

Ο Περιεγχειρητικός Νοσηλευτής χρειάζεται να δραστηριοποιείται ως **Επαγγελματία** που ανταποκρίνεται τόσο στις σύγχρονες εξελίξεις της τεχνολογίας όσο και στους δεοντολογικούς κανόνες του επαγγέλματος, με ευγενικό και ευσυνείδητο τρόπο. Η καριέρα και οι ικανότητές του είναι

ανάγκη να αναπτύσσονται βασιζόμενες σε ηθικές αρχές που να αναδεικνύουν την εργασιακή του ηθική και να τον καταξιώνουν ως επαγγελματία υγείας.¹

Παράλληλα, ο Περιεγχειρητικός Νοσηλευτής συμμετέχει ως ισότιμο μέλος της διεπιστημονικής ομάδας στην παροχή υψηλής ποιότητας φροντίδας, επιδεικνύοντας υψηλού βαθμού επαγγελματισμό. Ο επαγγελματισμός στο χειρουργείο απαιτεί όχι μόνο την εξειδίκευση του Νοσηλευτή στην Περιεγχειρητική Νοσηλευτική, αλλά και την αυστηρή εργασιακή του ηθική, την τήρηση των δεοντολογικών αρχών του επαγγέλματος, την επιμέλεια, τη συνέπεια και την εφαρμογή κατάλληλων αποτελεσματικών δεξιοτήτων επικοινωνίας. Η πρόληψη πιθανών συγκρούσεων και η αποτελεσματική επίλυση των αναδυόμενων προβλημάτων αποτελούν

στοιχεία επαγγελματισμού που χρειάζεται να διαθέτει ο Περιεγχειρητικός Νοσηλευτής, ώστε να εξασφαλιστεί η κατάλληλη περίθαλψη με γνώμονα την ασφάλεια του ασθενή.^{1,2} Άλλωστε η τήρηση των ηθικών πρακτικών, η ποιοτική διαχείριση των αλληλεπιδράσεων με τους ασθενείς και γενικότερα με όλους τους εμπλεκόμενους χρήστες υπηρεσιών υγείας αποτελεί πηγή δέσμευσης για τους Περιεγχειρητικούς Νοσηλευτές, ώστε να καταδεικνύουν την κατάλληλη επαγγελματική συμπεριφορά.³

Επιπροσθέτως, ο Περιεγχειρητικός Νοσηλευτής χρειάζεται να είναι **Υπεύθυνος** να αναλαμβάνει τις **Ευθύνες** βάση των γνώσεων, της εμπειρίας και των δεξιοτήτων του, όπως επίσης να αξιολογεί τους ασθενείς πριν, κατά και μετά από κάθε χειρουργική επέμβαση. Ο Περιεγχειρητικός Νοσηλευτής οφείλει να ανακουφίζει τις ανησυχίες των ασθενών, να συμβάλλει σημαντικά στην αποτελεσματική ολοκλήρωση κάθε χειρουργικής επέμβασης, να διασφαλίζει κάθε είδους υλικό, να επιτηρεί λεπτομερώς για την πρόληψη χειρουργικών λοιμώξεων, να τηρεί την λίστα ελέγχου για την ασφάλεια της χειρουργικής επέμβασης, να ελέγχει τα μηχανήματα και τα υλικά καθ' όλη τη διάρκεια, να παρακολουθεί τα ζωτικά σημεία του ασθενούς για να ανιχνεύει τυχόν διαφοροποιήσεις, να τηρεί τα πρότυπα ασφαλείας και τις κατάλληλες προφυλάξεις,

να διαχειρίζεται κατάλληλα τους κανόνες ασηψίας αντισηψίας, να γνωρίζει σε βάθος τις διαδικασίες των χειρουργικών επεμβάσεων και τις ανάγκες των ασθενών και να επιδεικνύει με ψυχραιμία τις οργανωτικές του ικανότητες που στηρίζονται στις άριστες εργασιακές και διαπροσωπικές σχέσεις τόσο στις απλές καθημερινές συνθήκες εργασίας όσο και σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.⁴

Ο ρόλος του Περιεγχειρητικού Νοσηλευτή γενικά ενεργοποιείται για τα συμφέροντα του χειρουργικού ασθενούς και γενικότερα συνηγορεί για την προστασία των νομικών δικαιωμάτων του ασθενούς, τηρώντας τις δεοντολογικές ηθικές αρχές με διαπολιτισμική προσέγγιση στο διηνεκές με σοφία, θάρρος και ειλικρίνεια.⁵ Συγκεκριμένα η **Ευθύνη** του Περιεγχειρητικού Νοσηλευτή περιλαμβάνει:

- την εφαρμογή της νομοθεσίας και των κατευθυντήριων οδηγιών,
- την αποδοχή επαγγελματικής ευθύνης,
- την τήρηση Νοσηλευτικής φροντίδας βασισμένη σε γνώσεις με επιστημονικά τεκμηριωμένες πρακτικές,
- τη διασφάλιση ασφαλούς περιβάλλοντος,
- την τήρηση υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας,
- την εφαρμογή αρχών πρόληψης λοιμώξεων στην παροχή περιεγχειρητικής φροντίδας,

- τη διαχείριση βιολογικών υλικών για εργαστηριακό έλεγχο, την απόρριψη, ταφή ή συντήρηση / καθώς και σε περιπτώσεις μεταμόσχευσης,
- τη διαχείριση αποβλήτων, τη διασφάλιση αποτελεσματικών διαπροσωπικών σχέσεων με τους ασθενείς,
- την αναγνώριση απαιτήσεων της ομαδικής εργασίας με σκοπό την αποτελεσματική φροντίδα των ασθενών,
- την ανάπτυξη γραπτών και προφορικών στρατηγικών επικοινωνίας,
- τη χρήση αποτελεσματικών οργανωτικών και διοικητικών δεξιοτήτων,
- τον έλεγχο πρακτικών για τη διασφάλιση ποιότητας στην περίθαλψη,
- τη σωστή διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων,
- την αποτελεσματικότητα στην προμήθεια υλικών πόρων,
- την τήρηση των κατευθυντήριων οδηγιών βέλτιστης πρακτικής με το μικρότερο δυνατό κόστος,
- την άσκηση αποτελεσματικής ηγεσίας με βάση την κατανόηση και τον αμοιβαίο σεβασμό με συνέπεια στην παροχή υψηλής ποιότητας φροντίδας,
- τη δέσμευση για προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εργαζομένων, την παροχή δυνατοτήτων εκπαίδευσης.⁶

Η φροντίδα με επίκεντρο τον ασθενή είναι ο κύριος ρόλος του Περιεγχειρητικού Νοσηλευτή και σκιαγραφεί το **Ανθρωπιστικό** προφίλ που χρειάζεται να διαθέτει, ώστε να καταξιωθεί ως Υπεύθυνος Επαγγελματίας Υγείας. Άλλωστε η σύγχρονη μεταβαλλόμενη τεχνολογία και η ταλαιπωρία από το γραφειοκρατικό σύστημα των υπηρεσιών υγείας έχουν απομακρύνει τους επαγγελματίες υγείας από τους χειρουργικούς ασθενείς με αποτέλεσμα οι ασθενείς να νιώθουν ότι τους παρέχεται λιγότερος σεβασμός, μειωμένη ουσιαστική προσοχή και λιγότερος ποιοτικός χρόνος. Οι Περιεγχειρητικοί Νοσηλευτές οφείλουν να αξιοποιήσουν τα οφέλη της σύγχρονης βιοτεχνολογικής ανάπτυξης και να ενσωματώσουν ένα εφαρμόσιμο ανθρωπιστικό μοντέλο φροντίδας που να επικεντρώνεται στις εκφρασμένες ανάγκες των χειρουργικών ασθενών τους, σε όλες τις αγχωτικές στιγμές που βιώνουν κατά την Περιεγχειρητική διαδικασία.⁷

Ο ανθρωπισμός, άλλωστε εμπεριέχει την ενσυναίσθηση, τον αλτρουισμό και την συμπόνια, έννοιες, που χρειάζεται να διδάσκονται σε όλους τους επαγγελματίες υγείας από το προπτυχιακό επίπεδο. Η εκπαίδευση στο ανθρωπιστικό μοντέλο δίνει έμφαση στην ταπεινοφροσύνη και στην επιθυμία, ώστε να διατηρηθούν υψηλά

πρότυπα συμπεριφοράς στους επαγγελματίες υγείας. Η πρακτική της διδασκαλίας του ανθρωπισμού ενσωματώνει τρία βήματα: α) τις προοπτικές που χρειάζεται να προσδιορίσουν οι ασθενείς και οι οικογένειές τους, β) την αντανάκλαση αυτών των προσδοκιών στον τρόπο σύγκλισης ή σύγκρουσης των απόψεων τους και τέλος γ) τον τρόπο με τον οποίο όλα αυτά δύναται να εφαρμοστούν με αλτρουιστικό τρόπο, ώστε να προωθηθεί η ανθρωπιστική φροντίδα υγείας στην καθημερινή πρακτική. Είναι γεγονός ότι, οι ασθενείς που νοσηλεύτηκαν μέσα σε ανθρωπιστικό κλίμα φροντίδας υγείας είχαν καλύτερη έκβαση της νόσου τους. Το σημερινό περιβάλλον περίθαλψης θέτει προκλήσεις σε αυτή την προσέγγιση της ανθρωπιστικής πρακτικής και στις πραγματικές ανάγκες των ασθενών.⁸⁻¹⁰

Η εστίαση στην ανθρωπιστική πρακτική απαιτεί να βελτιωθεί περαιτέρω η παρεχόμενη φροντίδα υγείας και να προαχθεί η έννοια του ανθρωπισμού στους φοιτητές επαγγελματιών υγείας, ώστε να δημιουργηθεί η κατάλληλη κουλτούρα εκπαίδευσης, ασφάλειας που να προοιωνίζει τις απαραίτητες προοπτικές και για την Περιεγχειρητική Νοσηλευτική, εξισορροπώντας κατά αυτό τον τρόπο τα οφέλη που απορρέουν από την σύγχρονη τεχνολογία με τις ουσιαστικές ανάγκες παροχής εξανθρωπισμένης και εξατομικευμένης φροντίδας υγείας, πάντα μέσα σε ένα κλίμα δημιουργικής επικοινωνίας επαγγελματιών υγείας και ασθενών που τηρούν με ευλάβεια τις κατάλληλες συμβουλευτικές δεξιότητες.¹¹⁻¹⁵

Cite as: Koutelekos, Ioannis. (2018). Perioperative Nurse: Professionalism, Responsibility, Humanity. Perioperative Nursing (GORNA), 7(1), 1-5. <http://doi.org/10.5281/zenodo.1401093>

Βιβλιογραφία

1. McGinnis J.L. Presidential address: Professionalism in the 21st century. Bulletin of the American College of Surgeons, 2009; 94(12): 8-18.
2. Ferreres A.R. Professionalism in the Operating Room. In Ethical Issues in Anesthesiology and Surgery, Springer, Cham, 2015; 127-137.
3. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: Professionalism in healthcare professionals <http://www.hpc-uk.org/assets/documents/10003771Professionalis> minhealthcareprofessionals.pdf Ημερομηνία πρόσβασης 20 -01-2018.
4. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: Operating Room Nurse job description <https://resources.workable.com/operating-room-nurse-jobdescription>. Ημερομηνία πρόσβασης 20 -01-2018.
5. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: What Is Professional Responsibility in Nursing?

- <http://work.chron.com/professional-responsibility-nursing-10086.html>. Ημερομηνία πρόσβασης 20 -01-2018.
6. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: Πλαίσιο EORNA για τις αρμοδιότητες Περιεγχειρητικών Νοσηλευτών http://www.sydnnox.gr/articlefiles/downloads/eorna_competences_gr.pdf Ημερομηνία πρόσβασης 20 -01-2018.
 7. Gabrielson A. Patient-centered care in the OR: Is this possible?. Canadian operating room nursing journal, 1997;15(1):8-10.
 8. Suchman A.L. Advancing Humanism in Medical Education. Journal of general internal medicine, 2008; 23(2):221-221.
 9. Speziale H.S, Streubert H.J, Carpenter D.R. Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative. Lippincott Williams & Wilkins, USA, 2011.
 10. Πολυκανδριώτη Μ, Κουτελέκος Ι. Ανάγκες ασθενών. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική. 2013; 2(2): 73-83.
 11. Κουτελέκος Ι. Κουλτούρα εκπαίδευσης κι ασφάλειας στην Περιεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική. 2017; 6(2):66-68
 12. Κουτελέκος Ι. Προοπτική για την Περιεγχειρητική νοσηλευτική. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική 2016:5(3):125-129.
 13. Κουτελέκος Ι. Φροντίδα και τεχνολογία στην Περιεγχειρητική Νοσηλευτική. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική. 2015:5(3):193-194.
 14. Κουτελέκος Ι. Η συμβουλευτική στο χώρο της υγείας. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική. 2015: 4(2):47-49.
 15. Κουτελέκος Ι. Η ανάγκη για επικοινωνία επαγγελματιών υγείας και ασθενών. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική. 2015: 4(1):1-2.